

Na osnovu člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH" broj 32/02 i 102/09), člana 8. i člana 14. stav (1) i stav (3) tačke e Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 39/09), člana 22 i člana 31 stav (2) Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 43/09), te na osnovu člana 4. stav (1) Odluke o raspoređivanju prihoda ostvarenih po osnovu pružanja usluga u zračnoj plovidbi (Rutne naknade) u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine za 2011. godinu, VM broj 153/11 od 14. juna 2011. godine ("Službeni glasnik BiH" broj 55/11), i zaključka sa sastanka Koordinacionog tijela održanog 22. decembra 2010. godine, generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

Pravilnik

o

načinu utvrđivanja i finansiranja troškova pružanja usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom regulišu se pitanja nadležnosti institucija u oblasti finansiranja troškova koji nastaju prilikom pružanju usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Primjenjivost)

1) Odredbe ovog Pravilnika obavezujuće su za Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDC) i za Agenciju za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHANSA), kao i za entitetske direkcije: Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo/Federalna direkcija za civilnu avijaciju (FEDCAD) i Republičku direkciju za civilnu vazdušnu plovidbu (RSCAD) do prenosa funkcije prilazne i aerodromske kontrole zračnog saobraćaja na BHANSA-u.

(2) Kao država članica Evropske organizacije za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL, Bosna i Hercegovina prilikom regulisanja pitanja koja su predmet (iz člana 1.) ovog Pravilnika u potpunosti primjenjuje sljedeće dokumente EUROCONTROL-a :

a) Dokument broj 07.60.02 - Uslovi primjene sistema rutnih naknada i uslovi plaćanja;
b) Dokument broj 11.60.01 - Principi uspostave baze troškova kod upotrebe rutnih kapaciteta i obračuna jedinične cijene.

(3) Bosna i Hercegovina je obavezna da u potpunost primjenjuje i Pravilnik o određivanju zajedničke šeme naknada za navigacione usluge zračnog saobraćaja ("Službeni glasnik BiH" broj 79/10)

(4) Sva ostala pitanja iz ove oblasti, a koja nisu obuhvaćena ovim Pravilnikom, regulisana su dokumentima navedenim u stavu (2) i (3) ovog člana.

Član 3. (Definicije)

Definicije koje su upotrijebljene u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) "en-route troškovi" - troškovi koji nastaju prilikom pružanja usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine;
- b) "BHDCA" - Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine;
- c) "BHANSA" – Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine;
- d) "EUROCONTROL" - Evropska organizacija za sigurnost zračne plovidbe;
- e) "CRCO" - Centralna kancelarija za rutne naknade EUROCONTROL-a;
- f) "baza en-route troškova" - plan en-route troškova za određeni vremenski period;
- g) "rutne naknade" - naknade koje se od korisnika naplaćuju za pružene usluge rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine;
- x) "ovlašteno lice BHANSA-e" - lice koje je BHANSA ovlastila za izradu i dostavu pojedinačnih baza en-route troškova BHANSA-e;
- i) "ovlašteno lice BHDCA" - lice koje je BHDCA ovlastila za izradu pojedinačne baze en-route troškova BHDCA, kao i ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine;
- j) "Stručni kolegij BHDCA" - tijelo koje čine generalni direktor BHDCA i zamjenici generalnog direktora;
- k) "Koordinaciono tijelo" - tijelo koje čine generalni direktor BHDCA, zamjenici generalnog direktora, direktor BHANSA-e, zamjenici direktora BHANSA-e i direktori RSCAD i FEDCAD do prenosa funkcije prilazne i aerodromske kontrole zračnog saobraćaja na BHANSA-u;
- l) "jedinična cijena" - cijena pružanja jedne jedinice usluge rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine;
- m) "Prošireni komitet" - Prošireni komitet za rutne naknade EUROCONTROL-a;
- n) "en-route sredstva" - sredstva ostvarena po osnovu pružanja usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine.
- o) "izjava o en-route troškovima" - iskaz o stvarnim en-route troškovima za određeni vremenski period, a koji sadrži odgovarajuće elemente.

DIO DRUGI - PLANIRANJE EN-ROUTE TROŠKOVA

Član 4. (Planiranje en-route troškova)

- (1) Planiranje en-route troškova u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine vrši se u tekućoj godini za narednu godinu, prema odgovarajućim odredbama i na način koji je propisao EUROCONTROL i Europska komisija.
- (2) Planiranje en-route troškova institucija navedenih u stavu (1) člana 2. ovog Pravilnika, za period jedne kalendarske godine, vrši se izradom pojedinačne baze en-route troškova.
- (3) Planiranje en-route troškova na nivou Bosne i Hercegovine za period od jedne kalendarske godine vrši se izradom ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine za čiju izradu je zadužena BHDCA.

**Član 5.
(Metodologija)**

- (1) Metodologija izrade, kako pojedinačnih tako i ukupne baze en-route troškova, zasniva se na odgovarajućim propisima navedenim u članu 2. stav (2) i (3) ovog Pravilnika, kao i na primjeni općeprihvaćenih računovodstvenih standarda.
- (2) BHDCA je odgovorna EUROCONTROL-u za baze en-route troškova, pojedinačne i ukupnu, a u skladu sa propisima iz stava (1) ovog člana.

**Član 6.
(Ovlaštena lica)**

- (1) Izradu pojedinačne baze en-route troškova BHDCA, kao i sve poslove vezane za izradu ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine, vrši ovlašteno lice BHDCA.
- (2) Izradu i dostavu pojedinačne baze en-route troškova BHANSA-e vrši lice koje je BHANSA za to ovlastila.
- (3) BHANSA je dužna pismeno obavijestiti BHDCA o ovlaštenju za izradu i dostavu baze en-route troškova BHANSA-e, kao i o svim eventualnim promjenama ovlaštenja.

**Član 7.
(Planiranje i rukovođenje procesom)**

- (1) U skladu sa odredbama ovog Pravilnika, ovlašteno lice BHDCA planira i rukovodi procesom izrade pojedinačnih baza en route troškova BHDCA i BHANSA-e, kao i ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine, te odgovara generalnom direktoru BHDCA za ispravnost baza i pravovremenost sprovodenja procesa izrade.
- (2) U skladu sa stavom (1) ovog člana, ovlašteno lice BHDCA je ovlašteno tražiti, a ovlašteno lice BHANSA-e dužno dostaviti, sve informacije neophodne za uspješno sprovođenje procesa izrade pojedinačnih i ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine.
- (3) Obje institucije dužne su u cilju transparentnosti međusobno razmijenjivati informacije koje se tiču izrade baza troškova.

**Član 8.
(Rokovi dostave)**

- (1) Prilikom izrade pojedinačne baze en-route troškova ovlašteno lice BHANSA-e dužno je pridržavati se sljedećih rokova:
- Prijedlog preliminarne pojedinačne baze en-route troškova za narednu godinu dostavlja se ovlaštenom licu BHDCA najkasnije do 5. maja tekuće godine;
  - prijedlog finalne pojedinačne baze en-route troškova za narednu godinu dostavlja se ovlaštenom licu BHDCA najkasnije do 25. septembra tekuće godine.
- (2) Ukupnu bazu en-route troškova Bosne i Hercegovine za narednu godinu ovlašteno lice BHDCA dužno je dostaviti u CRCO najkasnije do 1. juna tekuće godine u slučaju preliminarne, te 1. novembra tekuće godine u slučaju finalne baze en-route troškova.
- (3) Ukoliko BHANSA smatra da nije u mogućnosti ispoštovati rokove iz stava (1) ovog člana, dužna je o tome pismeno obavijestiti BHDCA najmanje sedam dana prije isteka roka, navodeći pri tom razloge kašnjenja.
- (4) Ovlašteno lice BHDCA procijenjuje opravdanost navedenih razloga, te uz saglasnost generalnog direktora BHDCA može eventualno produžiti rok dostave.
- (5) U slučaju da BHANSA ne ispoštuje rokove iz stava (1) ovog člana, te ne postupi u skladu sa stavom (3) ovog člana, ovlašteno lice BHDCA ima pravo da na osnovu raspoloživih

informacija samostalno procijeni en-route troškove BHANSA-e, te ih kao takve uvrsti u ukupnu bazu en-route troškova Bosne i Hercegovine.

Član 9.

(Ispravnost i usklađenost baza en-route troškova sa propisima)

- (1) Za formalnu i suštinsku ispravnost pojedinačnih i ukupne baze en-route troškova, kao i za njihovu usklađenost sa propisima iz člana 2 stav (2) i (3) odgovorna su ovlaštena lica BHDCA i BHANSA, u skladu sa ovlaštenjima.
- (2) Krajnju ocjenu usklađenosti baza en-route troškova iz stava (1) ovog člana daje ovlašteno lice BHDCA.
- (3) Ukoliko ovlašteno lice BHDCA uoči neusklađenosti dostavljenih baza en-route troškova sa propisima iz stava (1) ovog člana, zatražiće od BHANSA-e da u roku od sedam dana od dana pismenog obavještenja o neusklađenostima, izvrše neophodne korekcije u cilju usaglašavanja baza en-route troškova sa odgovarajućim propisima.
- (4) U slučaju nepoštovanja roka iz stava (3) ovog člana, te u slučaju da dostavljene korigovane baze en-route troškova ponovo ne odgovaraju propisima iz stava (1) ovog člana, ovlašteno lice BHDCA ima pravo da dostavljene baze en-route troškova samostalno prilagodi propisima.

Član 10.

(Odobravanje ukupne baze en-route troškova)

Prije dostave ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine CRCO-u, istu na svojoj sjednici razmatra i odobrava Stručni kolegij BHDCA, uz prethodno provedeno usaglašavanje na sastanku Koordinacionog tijela.

Član 11.

(Konsultacije s korisnicima usluga rutne zračne plovidbe)

Na prijedlog ovlaštenog lica BHDCA, ili na prijedlog ovlaštenih predstavnika korisnika usluga rutne zračne plovidbe, a prije dostavljanja ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine CRCO-u, generalni direktor BHDCA će razmotriti i ukoliko je potrebno organizovati konsultacije sa korisnicima usluga rutne zračne plovidbe, odnosno njihovim ovlaštenim predstavnicima.

Član 12.

(Valuta i preračunavanje jedinične cijene)

Osnovnu jediničnu cijenu naknade za zračni prostor Bosne i Hercegovine utvrđuje BHDCA na osnovu objedinjenog prijedloga baze troškova i planiranog broja jedinica servisa za zračni prostor Bosne i Hercegovine.

Član 13.

(Objavljivanje u službenim glasnicima)

Shodno propisima EUROCONTROL-a, Bosna i Hercegovina je dužna objavljivati jedinične cijene, kao i stopu kamate na zakašnjela plaćanja u Službenom glasniku BiH.

Član 14.

(Prilagođavanje baza en-route troškova)

(1) S obzirom da se izrada baza en-route troškova zasniva na planskim indikatorima u smislu planiranja svih izvora finansiranja, sve baze en-route troškova se, odmah po objavljivanju konačnih informacija o realno raspoloživim sredstvima u toj godini, dodatno prilagođavaju.

(2) Prilagođavanje baza en-route troškova vrši se u skladu sa propisima iz člana 2. stav (2) i (3) ovog Pravilnika.

(3) Ovlašteno lice BHDCA će odmah po objavljinju informacija iz stava (1) ovog člana utvrditi potrebu za eventualnim prilagođavanjem baza en-route troškova, te provesti mjere u vezi sa novonastalom situacijom.

(4) Ovlašteno lice BHDCA i BHANSA-e su dužni u okviru svoje nadležnosti (ovlaštenja) izvršiti prilagođavanje baza en-route troškova.

(5) Ukoliko ovlašteno lice BHANSA-e u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva za prilagođavanjem ne dostavi prilagođenu bazu ne-route troškova ili dostavi bazu en-route troškova koja nije prilagođena u skladu sa informacijama iz stava (1) ovog člana i odgovarajućim propisima, ovlašteno lice BHDCA ima pravo samostalno izvršiti prilagođavanje kako pojedinačnih, tako i ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine.

DIO TREĆI – DOZNAČAVANJE I TROŠENJE EN-ROUTE SREDSTAVA

Član 15.

(Doznačavanje en-route sredstava)

(1) Doznačavanje en-route sredstava njihovim korisnicima vrši se od strane CRCO-a, a na račun Centralne banke BiH za BHDCA i Komercijalne banke za BHANSA-u.

(2) Doznačavanje en-route sredstava vrši se na osnovu pisane instrukcije generalnog direktora BHDCA dostavljene CRCO-u uz prethodno sprovedene konsultacije sa BHANSA-om.

Član 16.

(Računovodstvo)

U cilju što transparentnijeg trošenja en-route sredstava, te jednostavnijeg utvrđivanja stvarnih en-route troškova, BHDCA i BHANSA će, nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika, uspostaviti i voditi računovodstvo troškova po unaprijed definisanim troškovnim centrima.

DIO ČETVRTI - PRAVDANJE UTROŠKA EN-ROUTE SREDSTAVA

Član 17.

(Izjava o en-route troškovima)

(1) U cilju osiguranja principa da se en-route sredstvima finansiraju samo stvarni en-route troškovi, BHANSA je dužna odmah po stvaranju uslova za to, utvrditi nivo stvarnih en-route troškova za prethodnu godinu, te sačiniti i BHDCA dostaviti izjavu o en-route troškovima u toj godini.

(2) Pod uslovima iz stava (1) ovog člana podrazumijeva se okončanje izrade završnog računa prihoda i rashoda BHDCA i BHANSA za prethodnu godinu, kao i popisa stalnih sredstava zaključno sa 31. decembrom iste godine.

(3) Obrazac izjave o en-route troškovima koji sadrži odgovarajuće elemente, izrađuje i BHANSA-i dostavlja ovlašteno lice BHDCA, a isti je usklađen sa odgovarajućim propisima iz člana 2. stav (2) i (3) ovog Pravilnika.

(4) Izradu izjave o en-route troškovima vrše ovlaštena lica BHDCA i BHANSA-e,

(5) Ovlašteno lice BHDCA utvrđuje ispravnost provedenih aktivnosti iz stava (1) ovog člana i njihovu usklađenost sa odgovarajućim propisima, a u slučaju neispunjavanja pomenutih uslova, uz saglasnost generalnog direktora, BHDCA daje rok od deset dana za usklađivanje, koji počinje teći od momenta obavještavanja BHANSA-e o uočenim neusklađenostima.

(6) U slučaju da BHANSA ne ispoštuje rok iz stava (6) ovog člana, ili ne uskladi svoju izjavu o en-route troškovima na odgovarajući način, ovlašteno lice BHDCA ima pravo samostalno utvrditi nivo stvarnih en-route troškova BHANSA-e.

(7) Ukoliko dođe do situacije opisane u stavu 6) ovog člana, odgovorno lice BHANSA-e je dužno ovlaštenom lice BHDCA omogućiti pristup svim informacijama neophodnim za uspješno provođenje aktivnosti iz prethodnog stava.

Član 18.

(Finansijski rezultat)

(1) Po okončanju izrade izjava o stvarnim en-route troškovima iz člana 17. ovog Pravilnika, ovlašteno lice BHDCA utvrđuje pojedinačne a potom i ukupan finansijski rezultat Bosne i Hercegovine u smislu odredbi ovog Pravilnika, a isti se zasnivaju na odnosu utvrđenog nivoa stvarnih en-route troškova u prethodnoj godini i ukupnog ostvarenog prihoda za isti period.

(2) Ostvareni finansijski rezultat prenosi se u naredni obračunski period, i to na način da svaki od nosilaca troškova samostalno snosi efekte svog finansijskog rezultata.

Član 19.

(Pravna zaštita)

(1) Ukoliko BHANSA smatra da je po bilo kojem osnovu oštećena djelovanjem ovlaštenog lica BHDCA, ima pravo podnijeti žalbu generalnom direktoru BHDCA najkasnije pet dana od momenta obavještavanja o poduzetim aktivnostima ovlaštenog lica BHDCA.

(2) BHDCA je dužna odgovoriti BHANSA-i u roku od 5 dana od dana prijema žalbe.

(3) Ukoliko BHDCA ne odgovori u navedenom roku ili ukoliko se BHANSA i dalje smatra oštećenom, ima pravo žalbe Ministarstvu komunikacija i prometa BiH, u roku od 5 dana od isteka roka iz prethodnog stava.

DIO PETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20

(Prijelazne odredbe)

(1) Baza en-route troškova BHANSA-e sadržavat će i baze en-rote troškova Federalne direkcije za civilno zrakoplovstvo-Federalne direkcije za civilnu avijaciju (FEDCAD) i Republičke direkcije za civilnu vazdušnu plovidbu (RSCAD) do prenosa funkcija prilazne i aerodromske kontrole zračnog saobraćaja na BHANSA-u.

(2) Ovlašćuje se direktor BHANSA-e da do prenosa funkcije prilazne i aerodromske kontrole zračnog saobraćaja, kontinuirano po prilivu en-route sredstava od strane CRCO-a, vrši doznačavanje sredstava FEDCAD-u i RSCAD-u, a u skladu sa prethodno utvrđenim en-route troškovima.

(3) Izjavu o stvarnim en-route troškovima, kao i prijedlog preliminarne i finalne baze troškova su FEDCAD i RSCAD dužni dostaviti BHANSA-i, i to izjavu o stvarnim en-route troškovima i prijedlog preliminarne baze en-route troškova do 25. aprila, a finalnu bazu en-route troškova do 20. septembra.

(4) Planiranje en-route troškova koji se odnose na dobavljače kojima je delegirano pravo vršenja usluga zračne plovidbe u dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine (CCL I SMATSA), vrši se na osnovu specifikacije troškova koju dostavlja dobavljač.

(5) Izjavu o stvarnim en-route troškovima, kao i prijedlog preliminarne i finalne baze troškova su BHDCA dužni dostaviti dobavljači usluga rutne zračne plovidbe pomenuti u stavu (4) ovog člana, a ista će se odnositi na en-route troškove u dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine do preuzimanja kontrole zračnog saobraćaja od strane BHANSA-e.

(6) Dobavljač iz stava (4) ovog člana dužan je pridržavati se rokova dostave iz člana 8. ovog Pravilnika.

(7) Na prijedlog ovlaštenog lica BHDCA, ili na osnovu drugih raspoloživih informacija, generalni direktor BHDCA razmotriće i ukoliko je potrebno organizovati sastanak sa dobavljačima usluga iz stava (4) ovog člana, a u cilju pregovaranja i usaglašavanja nivoa njihovih planiranih troškova koji se odnose na zračni prostor Bosne i Hercegovine.

(8) Prilikom organizovanja sastanka iz stava (7) ovog člana generalni direktor BHDCA može na istim zatražiti angažman i učešće ovlaštenih predstavnika korisnika usluga rutne zračne plovidbe.

Član 21.

(Stupanje na snagu)

(1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o finansiranju troškova pružanja usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 90/06).

(2) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH.

Broj:1-3-02-2-1461-1/11
Banja Luka, 20.10.2011. godine

Generalni direktor
Đorđe Ratkovica, s.r.